
UWAGA!

Scenariusze są materiałem dla aktorów, reżysera i kierownika planu.

Teksty na zielono – uczący widzi je w goglach

Teksty na niebiesko – wypowiedzi rodziców odtwarzane przez aktorów

Scenariusz 1 – sytuacja wyjściowa

Kontekst dla uczącego się

Podczas prowadzonej przez ciebie lekcji historii, dzieci po kolei czytały tekst z podręcznika. Zapomniałeś, że Staś ma dysleksję i zachęciłeś go do czytania. Kiedy zauważyłeś trudności Stasia w czytaniu, przypomniałeś sobie, że ma dysleksję. Przeprosiłeś go i kontynuowałeś zajęcia.

Opis sytuacji z perspektywy rodzica:

Jesteś rodzicem Stasia. Przychodzisz do szkoły, bo dowiedziałeś się, że „nauczyciel” historii kazał twojemu dziecku czytać na lekcji na głos jakiś tekst z podręcznika. Staś ma zdiagnozowaną dysleksję. To oznacza, że nie należy dziecka stawiać wobec takich aktywności, bo wiadomo, że czytanie jest dla niego trudne. Po tym zdarzeniu Staś wrócił ze szkoły smutny, nie chciał jeść a jak próbowaliście z żoną porozmawiać i dowiedzieć się o co chodzi, to wyrzucił was ze swojego pokoju i krzychał, żebyście spadali na drzewo. Rano nie chciał iść do szkoły. Spóźniłeś się do pracy i miałeś z tego powodu kolejne kłopoty. W ogóle to jest dla ciebie trudny czas, bo w pracy szykują się zwolnienia i nie masz pewności, co się stanie. W domu nie jest lepiej, od dłuższego czasu nie układa ci się z żoną. Uciekasz po pracy na siłownię, ale to daje ci tylko chwilową ulgę. Kiedy wracasz do domu i jeszcze syn ma pod górkę w szkole, to puszcza ci nerwy. Temu typowi albo tej typiarze w szkole nie odpuszczysz!

Rodzic przychodzi z nastawieniem ofensywnym:

- nie radzi sobie ze sobą, np. ma kryzys osobisty, rodzinny lub nie radzi sobie z dzieckiem
- jest roszczeniowy w stosunku do systemu edukacji, szkoły i nauczycieli
- nie potrafi rozwiązywać konfliktów, generuje konflikty
- może mieć nieświadomy lęk przed porażką wychowawczą
- nauczyciel i szkoła wzbudzają w nim negatywne uczucia, stawia zarzuty nauczycielom, szkole, systemowi edukacji, jednocześnie zaprzeczając, że sam czegoś nie robi lub robi coś niewłaściwie.

Film 1 „Ojciec Stasia”

Opis sceny

Przychodzisz do szkoły, wchodzisz po lekcjach do klasy bez umówionego spotkania i bierzesz typa/typiarę z zaskoczenia. Wchodzisz do klasy energicznie. Od drzwi rzucasz:

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SENSE

„Historia 4 b?”

Podchodzisz do biurka, siadając rozpoczynasz rozmowę:

Jestem ojcem Stasia i chciałem się dowiedzieć jakim prawem mój syn został zmuszony, żeby czytać na lekcji na głos jakieś teksty z podręcznika? On ma dysleksję i wiadomo, że będzie dukał i dzieci go wyśmieją. Co to za metody? Najpierw szkoła zmusiła nas do zrobienia Stasiowi badań i dostaliśmy diagnozę, że ma dysleksję, a potem przychodzi taki nauczyciel i to ignoruje. To po co były te badania i diagnozy, jeśli nauczyciele tego respektują? A może nie zabrakło takich zajęć na studiach zaocznych? I teraz brakuje wiedzy jak uczyć dziecko z dysleksją?

Pochylasz się w kierunku nauczyciela i przechodzisz na ty:

Przez twoją ignorancję i niekompetencję mój syn ma teraz kłopoty z kolegami i nie chce chodzić do szkoły. Ja ci powiem, co ja teraz zrobię, najpierw pójdę do wychowawcy a potem do dyrektora. Nie daruję ci tego.

Scenariusz 2 – reakcja nauczyciela i reakcja rodzica

Perspektywa nauczyciela z nastawieniem defensywnym

Nauczyciel jest zaskoczony najściem rodzica. W pierwszej chwili nie kojarzy o co chodzi, ale i tak od razu rośnie mu ciśnienie i narasta strach. Szczególnie stresuje go przejście na ty i groźby interwencji u wychowawcy i dyrektora. Sytuacja jest napięta, nauczyciel boi się i odruchowo próbuje uspokajać rodzica.

Nauczyciel z nastawieniem defensywnym:

- nie potrafi rozwiązywać konfliktów, nie zatrzymuje agresji, nie stawia granic
- rodzic wzbudza w nim poczucie winy, strach, bezradność
- podejmuje działania pasywne, które są nieskuteczne, np. tłumaczy się, próbuje przypodobać się, umniejsza problem.

Reakcja nauczyciela z nastawieniem defensywnym:

Proszę się tak nie denerwować. Proszę mi wierzyć, na lekcji nic się nie stało. W klasie jest ponad 30 dzieci i czasami trudno jest zapamiętać wszystkie informacje o uczniach. Pana syn od razu dostał ode mnie przeprosiny i nie musiał dalej czytać.

Opis sytuacji z perspektywy rodzica z nastawieniem ofensywnym:

Wyrzuciłeś z siebie pierwszą złość. Natomiast nauczyciel dolał oliwy do ognia. Szczególnie zirytowało cię stwierdzenie że nic się nie stało. Nauczyciel poucza cię, a sam nie radzi sobie z klasą.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SENSE

Film 1A „Ojciec Stasia”

Opis sceny

Jak mam się nie denerwować? Jeszcze mnie w tej sytuacji pouczasz?! To nie twój syn jest teraz wyśmiewany! Przez ciebie i twoją niekompetencję mój syn nie chce chodzić do szkoły, więc stało się. Jak nie umiesz panować nad klasą i masz trudności z pamięcią, to zmień pracę!

Scenariusz 3 – reakcja nauczyciela i reakcja rodzica

Perspektywa nauczyciela z nastawieniem ofensywnym:

Nauczyciel jest zaskoczony najściem rodzica. W pierwszej chwili nie kojarzy o co chodzi, ale po chwili przypomina sobie lekcję z udziałem Stasia. Rzeczywiście zapomniał o jego dysleksji, ale po kilku zdaniach przeczytanych z trudem, zorientował się, że uczeń ma dysleksję i zatrzymał tę sytuację. Teraz kiedy jego rodzic przeszedł z nim na ty i zagroził mu interwencją u wychowawcy i dyrektora, nauczyciel się wkurzył. Ma już dość po pięciu lekcjach, jest zmęczony i brakuje mu cierpliwości. Wie, że to był jego błąd, ale jest tylko człowiekiem. To nie powód, żeby tak się na nim wyżywać!

Nauczyciel z nastawieniem ofensywnym:

- nie potrafi rozwiązywać konfliktów, nie obniża napięcia u siebie i u rodzica
- rodzic wzbudza w nim negatywne uczucia, poczucie krzywdy, braku uznania i szacunku
- podejmuje działania, które mają odwrotny skutek, nie zatrzymuje agresji, nie stawia granic, od razu wskazuje błędy rodzica lub zrzuca winę na system, szkołę

Reakcja nauczyciela z nastawieniem ofensywnym:

No chyba pan przesadza. Na lekcji nic się wydarzyło. Poza tym, nie jesteśmy na ty. Więcej szacunku. Jak się pan nie uspokoi to wyproszę pana z klasy.

Opis sytuacji z perspektywy rodzica:

Tym tekstem nauczyciel otworzył sobie bramy piekieł. Nie dosyć, że bagatelizuje sytuację i ma w nosie problemy twoje i twojego syna, to jeszcze ci grozi wyproszeniem z klasy.

Film 1B „Ojciec Stasia”

Opis sceny

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SENSE

Unosisz się na krześle lub nawet wstajesz, mówisz patrząc z góry na nauczyciela:

Ja przesadam? Z czym przesadam? Że niedouczony nauczyciel łamie prawo? Takie rzeczy zgłasza się do kuratorium. I jeśli wychowawca albo dyrektor nie zrobią w tej sytuacji, co trzeba, to pójdę do kuratorium. A na szacunek, to trzeba zapracować!

Wychodzisz trzaskając drzwiami.

Scenariusz 4 – reakcja nauczyciela i reakcja rodzica

Perspektywa nauczyciela z nastawieniem współpracującym:

Nauczyciel jest zaskoczony najściem rodzica. W pierwszej chwili nie kojarzy o co chodzi, ale po chwili przypomina sobie lekcję z udziałem Stasia. Rzeczywiście zapomniał o jego dysleksji, ale po kilku zdaniach przeczytanych z trudem przez ucznia, zorientował się, że uczeń ma dysleksję i zatrzymał tę sytuację. Teraz kiedy jego rodzic przeszedł z nim na ty i zagroził mu interwencją u wychowawcy i dyrektora, wie, że trzeba postawić granice i obniżyć napięcie. Wie, że to był jego błąd, ale jest tylko człowiekiem. Rozmowa z wychowawcą ma sens, ale nie interwencja.

Nauczyciel z nastawieniem współpracującym:

- potrafi rozwiązywać konflikty
- podejmuje działania, które mają na celu obniżenie napięcia rodzica, tak, aby móc rozmawiać o faktach i poszukać rozwiązania

Reakcja nauczyciela z nastawieniem współpracującym:

Wiem, o jakiej sytuacji pan mówi. Rozumiem pana wzburzenie. Bardzo mi przykro, że tak się stało. Dobrze, że pan przyszedł od razu. Pomogę panu i Stasiowi jeśli teraz porozmawiamy o tym. Potem pan zdecyduje, co dalej.

Opis sytuacji z perspektywy rodzica:

Wyrzuciłeś z siebie pierwszą złość. Nauczyciel nie wykręca się. Chce rozmawiać i pomóc. Dasz mu szansę.

Film 1C „Ojciec Stasia”

Opis sceny

Bierzesz głębszy oddech. Po chwili mówisz jeszcze trochę zły:

Mnie też jest przykro i szlag mnie trafia, bo nie wiem co mam robić. Chłopak zamknął się w sobie i nic do niego nie dociera.

Pauza i już więcej ciekawości niż złości:

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SENSE

Jak długo trwało to czytanie? I jak ta sytuacja w ogóle wyglądała w klasie, co tam się działo? Czemu Staś tak zareagował?

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

| **SENSE**